

AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

LANDGOED BIEDUINEN

TE PUTTE

Ecologie

Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Landgoed Bieduinen te Putte

Opdrachtgever	Stichting Titarel Putseweg 44 4645 RK Putte
Rapportnummer	3234.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	23 oktober 2017
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	ir. T. Leeuwis
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	ir. D. Sanders
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Huidig gebruik van de onderzoekslocatie	4
	2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK	4
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	7
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	9
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Stichting Titirel opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Landgoed Bieduinen te Putte.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de herontwikkeling van het plan-gebied.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in maart 2017 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 3234.002).

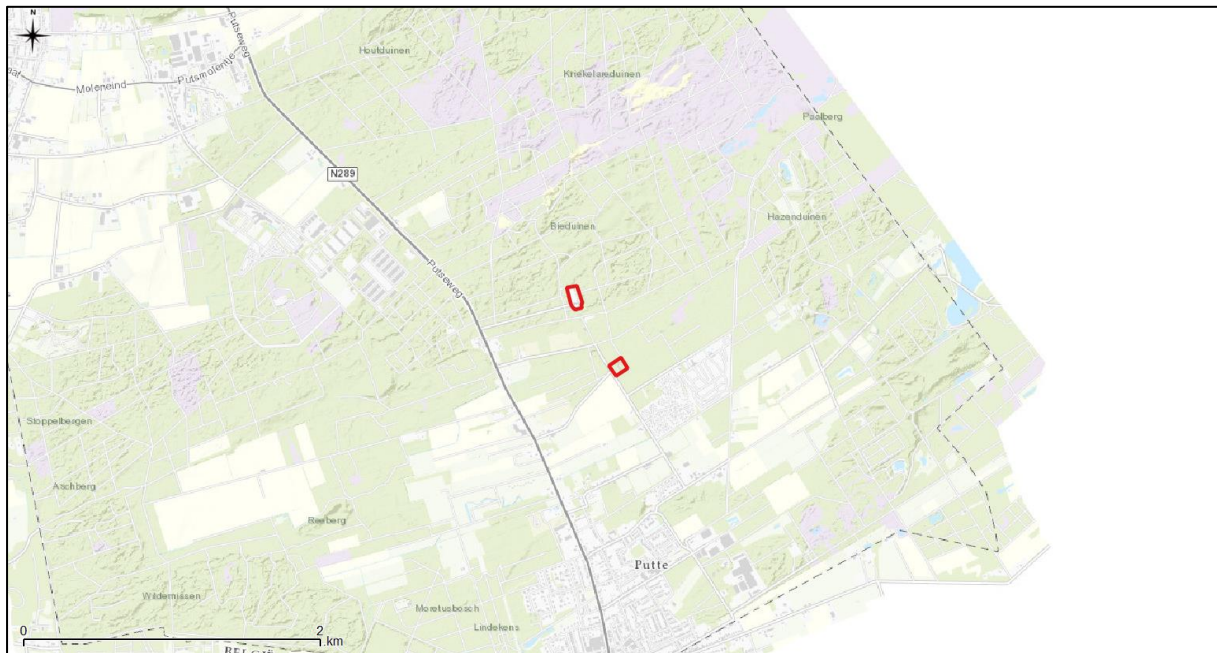
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1,9$ ha) betreft het Landgoed Bieduinen, circa 1,5 kilometer ten noorden van de kern van Putte. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 49G (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 85.597$, $Y = 377.133$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie bestaat uit twee deellocaties op 500 meter afstand van elkaar, hierna benoemd als locatie noord en locatie zuid, die beiden tot zorginstelling Titirel behoren. Locatie noord betreft een monumentaal pand uit rond 1800 met een aanbouwvleugel van de vorige eeuw, een kantoorpand en wat kleinschalige bebouwing. Verder bevindt zich rondom de bebouwing een siertuin, gazon en kleinschalige dierenverblijven (pluimvee, ponies en paarden). Locatie zuid bestaat uit bebouwing in gebruik als werkplaats voor de inwoners en uit een woning. Verder bevindt zich rondom de bebouwing gazon, maar ook struiken.

De onderzoekslocatie bevindt zich in een bosgebied, aan de rand van de Brabantse Wal. De onderzoekslocatie wordt dan ook omsloten door bosgebied met op 600 meter ten oosten van de onderzoekslocatie de provinciale weg de N289. In het omliggende bosgebied bevinden zich nog wel enkele losstaande huizen van werknemers van de zorginstelling.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 14 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Vooraanzicht locatie noord.

Figuur 4. Aanbouwvleugel.

Figuur 5. Aanbouwvleugel.

Figuur 6. Aanbouwvleugel.

Figuur 7. Aangrenzend voetbalveld.

Figuur 8. Toekomstige bouwlocatie noord.

Figuur 9. Bebouwing locatie zuid.

Figuur 10. Bebouwing locatie zuid.

Figuur 11. Bebouwing locatie zuid.

Figuur 12. Schuurtje.

Figuur 13. Prieel en bovengrondse olietank.

Figuur 14. Bebouwing locatie zuid.

2.2 Huidig gebruik van de onderzoekslocatie

Stichting Titurel biedt waardegeestuurde langdurige zorg en dagbesteding aan mensen met autisme, psychische problematiek en/of een verstandelijke beperking. Verspreid over locatie noord en zuid bevinden zich algemene ruimtes, woningen voor inwoners van de zorginstelling, werkruimten, kantoorruimtes en huisvesting voor de werknemers.

2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen. Op locaties noord zal de aanbouwvleugel gesloopt worden, waarna gedecentraliseerd een aantal nieuwe gebouwen gerealiseerd worden, waaronder een grotere algemene ruimte en een twee-onder-een-kap woning voor inwoners van de zorginstelling. Op locatie zuid zal de volledige bebouwing gesloopt worden en zullen twee grote twee-onder-een-kap woningen gerealiseerd worden. De bestemming van de onderzoekslocatie zal gelijk blijven, echter zal de capaciteit van inwoners vergroot worden. Momenteel wonen er circa 40 mensen op de onderzoekslocatie. In de nieuwe situatie zullen dit er circa 50 zijn. De toename van aantal bewoners zal echter geen toename van verkeer met zich mee brengen, aangezien de bewoners niet, of zelden, een rijbewijs en/of een auto hebben. Tevens zal er geen extra personeel ingehuurd worden voor het onderhouden van de bebouwing of voor de zorg van de bewoners. Op locatie zuid wordt momenteel voornamelijk gewerkt en zal in de nieuwe situatie voornamelijk gewoond worden. Op locatie noord zullen meer algemene ruimtes en meer werkruimtes komen en minder woonruimte.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de resultaten van de quickscan kan geconcludeerd worden dat ten behoeve van de sloop van de bebouwing nader onderzoek benodigd is naar mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouw-bewonende vleermuizen in het te slopen deel van de bebouwing. Onderstaand ziet u de conclusies uit de voorgaande quickscan.

De te slopen bebouwing op locatie noord is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang verlenen tot de spouwmuur (figuur 19). De ruimte langs de dakranden en een aantal losliggende dakpannen geeft toegang tot ruimte onder de dakpannen (figuur 20). De bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, winterverblijfplaats en als paarverblijfplaats. Bij de voorgenomen sloop gaat de potentiële functie verloren.

Figuur 15. Open stootvoeg.

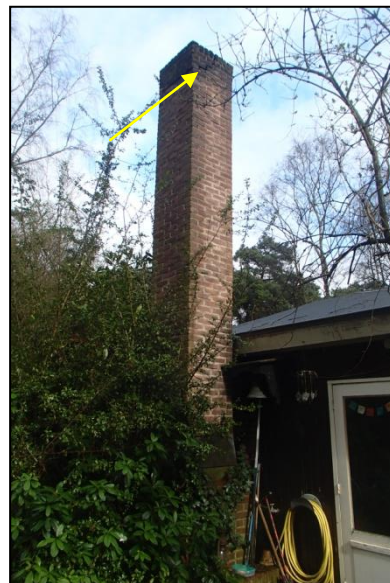

Figuur 16. Overhangende en losliggende dakpannen.

De bebouwing op locatie zuid is in principe tevens geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Dit omdat er op verscheidene plaatsen ruimte achter betimmering is waargenomen (figuur 21). Tevens is er een ongebruikte schoorsteen aanwezig waar scheuren in het metselwerk zitten (figuur 22). De bebouwing is in principe geschikt als zomerverblijfplaats en paarverblijfplaats. Bij de voorgenomen sloop gaat de potentiële functie verloren.

Figuur 17. Ruimte achter betimmering

Figuur 18. Schoorsteen met scheuren

De bomen binnen en direct rondom de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op holtes en spleten in bomen waar boombewonende vleermuizen gebruik van kunnen maken. Deze zijn niet aangetroffen. Derhalve is het redelijkerwijs uitgesloten dat verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen verloren gaan door de voorgenomen werkzaamheden.

Aanvullend op de geschiktheidsbeoordeling van de bebouwing en de bomen op de onderzoekslocatie is bij één van de bewoners nagevraagd of er reeds bekend is of er verblijfplaatsen aanwezig zijn. Volgens de bewoner bevindt zich in de bebouwing van locatie noord een kraamkolonie van gewone dwergvleermuizen van circa 40 individuen. Dergelijke informatie is geen vervanging van een volwaardig nader onderzoek, echter geeft het wel een indicatie van de geschiktheid van de bebouwing.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor vleermuizen zijn in de periode half mei tot en met september 2017 in totaal vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek 2017, dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats, paarverblijfplaats en winterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis.

Het vleermuisenonderzoek is uitgevoerd binnen de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van de onderzoekslocatie gebruik kunnen maken (mei - september). Gedurende de periode juni tot en met half juli hebben alle bovengenoemde soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. Vanaf eind juli vallen de kraamkolonies uiteen, verspreiden de vrouwtjes zich en gaan op zoek naar het gezelschap van baltende mannetjes. Naast kraam- en paarverblijfplaats is het aanvullende onderzoek ook gericht op de functie zomerverblijfplaats.

Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de veldbezoeken in de periode half augustus-september is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode half augustus - september produceren mannetjes vleermuizen de meeste sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. Tabel I geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor vleermuizen.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. Tijdens de vleermuisrondes was de temperatuur tussen de 12 °C en 30 °C, het was droog of er was sprake van lichte motregen en er was weinig wind. De weersomstandigheden voldoen hierbij aan de protocollaire eisen voor vleermuizen onderzoek: temperatuur niet lager dan 12 °C, de windsnelheid beneden de 4 Beaufort en geen sprake van neerslag, anders dan lichte motregen.

Tabel I. Onderzoeksinspanning

		april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen	tijdstip	-	1 x ochtend	2 x avond*		-	2 x avond
	datum		16 mei	16 juni en 17 juli			31 augustus en 28 september
	functie		kraamverblijfplaats	zomerverblijfplaats			zomer- en paar verblijfplaats

* Het veldwerk is door drie personen uitgevoerd.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Op locatie zuid zijn tijdens geen van de veldbezoeken vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aangetroffen. Tijdens één van de onderzoeksrondes naar paarverblijfplaatsen is wel voor een korte tijd de sociale roep van een gewone dwergvleermuis aangetroffen, maar na enige tijd vertrok deze weer van het plangebied en is niet meer teruggekomen. Aangezien deze slechts voor korte tijd tijdens één ronde is waargenomen en omdat geen in- of uitvliegende exemplaren zijn waargenomen kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat de bebouwing op locatie zuid vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen bevat.

Op locatie noord zijn geen vaste rust en verblijfplaatsen aangetroffen in het te slopen deel van de bebouwing. Wel is in het oude deel van de bebouwing, wat behouden zal blijven, een kraamkolonie gewone dwergvleermuizen aangetroffen van minimaal 43 individuen. Hoewel de bebouwing met de kraamkolonie behouden blijft, zullen sloopwerkzaamheden van de aanliggende bebouwing binnen de kwetsbare kraamperiode wel verstoring op de kraamkolonie veroorzaken. Verder is nog een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen aan de andere kant van de te behouden bebouwing onder een dakpan. Door de voorgenomen plannen zal geen verstoring van de paarverblijfplaats optreden. In figuur 19 is weergegeven waar de verblijfplaatsen zich bevinden.

Figuur 19. aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Tijdens geen van de veldbezoeken zijn met zekerheid verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie aangetroffen. Wel is veel activiteit van andere vleermuizen van verschillende soorten waargenomen welke ergens in de omgeving een verblijfplaats moeten hebben. De aangetroffen soorten zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis. Door de voorgenomen plannen zullen geen vaste rust- en verblijfplaatsen in de directe omgeving verloren gaan.

Foeragerende / passerende vleermuizen

Tijdens alle veldrondes zijn veel foeragerende vleermuizen waargenomen. Zowel op locatie noord als locatie zuid. De waargenomen soorten zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis. Door de voorgenomen plannen zal echter weinig groen verloren gaan, waardoor te allen tijde ruim voldoende geschikt foerageergebied voor alle soorten voorhanden blijft. Verstoring van essentieel foerageergebied is niet aan de orde.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn aangetoond op de wandelpaden tussen de twee locaties. Door de herstructurering van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord. Tijdens de veldbezoeken zijn geen eenduidige vliegpatronen bij de planlocaties zelf aangetroffen die door meerdere individuen worden gevolgd. Waargenomen vleermuizen betreffen exemplaren, die uit verschillende richtingen afkomstig zijn. Er is geen sprake van een eenduidig vliegpatroon dat door meerdere individuen wordt gevolgd. Overtreding ten aanzien van vliegroutes is hierbij niet aan de orde.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de essentiële foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

De onderzoekslocatie heeft de functie van kraamverblijfplaats en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en foerageergebied van verschillende vleermuissoorten. Het is uit te sluiten dat de functie van foerageergebied verloren gaat aangezien ruim voldoende alternatief foerageergebied aanwezig blijft in de nieuwe situatie. De paarverblijfplaats wordt door de voorgenomen plannen niet verstoord aangezien het in het te behouden deel van de bebouwing bevindt op voldoende afstand van de werkzaamheden. De kraamverblijfplaats kan mogelijk verstoord worden wanneer de sloopwerkzaamheden binnen het kraamseizoen plaatsvinden. Geadviseerd wordt de sloopwerkzaamheden buiten de kraamperiode (15 mei tot 15 juli) uit te voeren. Indien dit mogelijk is, is verstoring te allen tijde te voorkomen en is een ontheffingsaanvraag niet aan de orde.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Stichting Titirel een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Landgoed Bieduinen te Putte.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van het plangebied.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen. Op locaties noord zal de aanbouwvleugel gesloopt worden, waarna gedecentraliseerd een aantal nieuwe gebouwen gerealiseerd worden, waaronder een grotere algemene ruimte en een twee-onder-een-kap woning voor inwoners van de zorginstelling. Op locatie zuid zal de volledige bebouwing gesloopt worden en zullen twee grote twee-onder-een-kap woningen gerealiseerd worden. De bestemming van de onderzoekslocatie zal gelijk blijven, echter zal de capaciteit van inwoners vergroot worden. Momenteel wonen er circa 40 mensen op de onderzoekslocatie. In de nieuwe situatie zullen dit er circa 50 zijn. De toename van aantal bewoners zal echter geen toename van verkeer met zich mee brengen, aangezien de bewoners niet, of zelden, een rijbewijs en/of een auto hebben. Tevens zal er geen extra personeel ingehuurd worden voor het onderhouden van de bebouwing of voor de zorg van de bewoners. Op locatie zuid wordt momenteel voornamelijk gewerkt en zal in de nieuwe situatie voornamelijk gewoond worden. Op locatie noord zullen meer algemene ruimtes en meer werkruimtes komen en minder woonruimte.

Functie onderzoekslocatie voor vleermuizen

De onderzoekslocatie heeft de functie van kraamverblijfplaats en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en foerageergebied van verschillende vleermuissoorten. De vaste rust- en verblijfplaatsen bevinden zich in het te behouden deel van de bebouwing

Conclusie

Verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen is te allen tijde te voorkomen indien de sloopwerkzaamheden buiten de kwetsbare kraamperiode tussen 15 mei en 15 juli uitgevoerd worden om indirecte verstoring van de kraamverblijfplaats te voorkomen. Een ontheffingsaanvraag is niet aan de orde.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaar rond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

